

Yayıncıdan

Değerli **eskiyeni** Okurları,

Bu defa “Görsellik ya da Görüntü Kültürü” dosyası ile sizleri selamlıyoruz. Öncelikle kabul etmek gerekir ki görüntü, görmek kadar tabii bir olgudur ve varlığın en kolay anlaşılabilir boyutudur. Ancak anlama ve anlaşılmayı görüntüden ibaret sanan bir tutum indirgemecedir; dolayısıyla kendini yüzeyselliğe mahkûm etmeyi göze almış demektir. Modern ve post modern dönemin en sorunlu yanı, hız tutkunluğunu anlama ve düşünme alanına taşıyarak her şeyi bir çırpıda izah etmeye kalkışan ama hiç de izah etmiş olmayan, aksine daha çok karmaşa üreten aceleci tutumudur. Varlığı gördüğünden ibaret sanan özdekçiliğin (maddeciliğin) öz yoksunluğu da bu aceleciliğinden kaynaklanmaktadır ve insanın bakış açısındaki derinliği yok ederek akli gözünde bir varlığa dönüştürmüştür. Dolayısıyla bilimde görüngücü, sanatta gösterici, ahlakta gösterişçi eğilimlerin başat hale gelmesi görselliğin en iyi göstergeleri olmalı.

Bütün çabaları görmeye ve göstermeye teksif eden bu bakış açısı, insanın derinliğinde bulunan gizemli kuvveleri yok mesabesine indirmediği için gösterecek değerleri kalmayan insan vücut gösterisinden başka bir estetik değer düşünemez hale gelmiştir. Hakkaniyet, adalet ve erdem gibi değerleri yok olunca para yegâne değer ölçüsü haline gelmiş ve sahibinin değerini de satın alacak bir güce kavuşmuştur. Adeta insan, bir zamanlar elinin kiri olarak gördüğü paranın kirliliğine gelmiş, malın sahibiyken bir anda malın hizmetkârı olmuş, malı kutsayınca gücü puta dönüştürmüş ve imaj iyi bir güç gösterisi olmuştur. Dolayısıyla imaj, güçlülere yaranma ve güçsüzlere çalım satma riyakârlığından öte bir anlam içermemektedir. Aslında bu durum, merkez kaç kuvvetini kaybetmiş bir çarkın değersizleşirken değersizleştirilen fasit daireler çizmesini anımsatmaktadır. İnsan sanki debelendikçe batmaktadır. Gözden başka algı aracı, imajdan başka değerlendirme ölçüsü kalmayan bir insanın bu yapay imajlar arenasında sağlıklı bir okuma, anlama ve anlamlandırma yapabileceğinden nasıl emin olabiliriz.

Bu açıdan bakıldığında post modern insanın durumu baktıkça körleşen bir zafiyeti ele vermektedir. Kur'an'ın “Gözleri vardır ama görmezler, kulakları vardır ama işitmezler, akılları vardır ama anlamazlar!” dedikleri böyle birileri olmalı. Akıl tutulmasına müptela bir beşerin gözleri doğru görse neye yarar? Görünenin sahtesini gerçeğinden ayıracak bir ölçü ve donanıma sahip değilsek gözümüz bizi yanıltmaktan başka bir işlev görmez. İyi bir gözlemci olmak görevimiz; ancak gördüklerimizin bizi yanıltmasına izin vermeyen daha üst bir bakışa ihtiyacımız var. Bunu kazanabilmekse kutsalla bilenmiş bir şuur halini, insanlığın ortak tecrübesini özümsemiş bir donanımı, izanla viedanı birleştiren bir muhakeme gücünü ve hesap verme kaygısı taşıyan bir bilinç ve duyarlılığı zorunlu kılmaktadır.

Üstadlarımız, hepsi birbirinden güzel katkılarıyla bu alanla ilgili temel sorunlarımıza ışık tutan bir dosya hazırladılar. Başta sayı editörlerimiz, Kadir Canatan ve Cemal Şakar beyler olmak üzere bütün yazarlarımıza teşekkürü bir borç biliyoruz. Kadın konusunu ele alacağımız gelecek dosyada görüşmek ümidiyle, hepimizin Kurban Bayramını tebrik ediyor, nice güzel bayramlar diliyoruz... ■